

KNF

KOMISJA
NADZORU
FINANSOWEGO

**Informacja o sytuacji
Krajowych Instytucji
Płatniczych (KIP) oraz Biur
Usług Płatniczych (BUP) w II
kwartale 2018 r.**

Plan prezentacji

- CHARAKTERYSTYKA KIP I BUP
- LICZBA I WARTOŚĆ TRANSAKCJI PŁATNICZYCH KIP i BUP
- ZANIECHANIA BUP
- FUNDUSZE WŁASNE KIP
- DZIAŁANIA NADZORCZE KNF WOBEC KRAJOWYCH INSTYTUCJI PŁATNICZYCH
- DZIAŁANIA NADZORCZE KNF WOBEC BIUR USŁUG PŁATNICZYCH

Charakterystyka KIP i BUP (1)

- Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych wprowadziła dwie kategorie podmiotów na polskim rynku finansowym – Krajowe Instytucje Płatnicze (KIP) oraz Biura Usług Płatniczych (BUP). Od 20 czerwca 2018 r. na mocy art. 1 pkt 2 lit. f ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 1075) wprowadzono nową kategorię - małe instytucje płatnicze (MIP). W II kwartale 2018 r. żaden taki podmiot nie funkcjonował.
- Prowadzenie przez KIP działalności w zakresie usług płatniczych wymaga udzielenia zezwolenia przez Komisję Nadzoru Finansowego.
- Na koniec II kwartału 2018 r. zezwolenie na świadczenie usług płatniczych posiadało 43 KIP.
- Ze względu na skalę działania i rodzaj świadczonych usług, KNF dokonała podziału funkcjonalnego KIP na 3 grupy:
 - GRUPA A** - Krajowe Instytucje Płatnicze, które posiadają zezwolenie na świadczenie usługi acquiringu (kapitał założycielski w kwocie co najmniej 125 tys. EUR) – na 30 czerwca 2018 r. do tej grupy należało 26 podmiotów;
 - GRUPA B** - Krajowe Instytucje Płatnicze, które świadczą jedną usługę płatniczą (inną niż usługa acquiringu lub przekazu pieniężnego) lub kilka usług płatniczych (z wyłączeniem usługi acquiringu) (kapitał założycielski w wysokości co najmniej 125 tys. EUR) – na 30 czerwca 2018 r. do tej grupy należało 6 podmiotów;
 - GRUPA C** - Krajowe Instytucje Płatnicze, które świadczą wyłącznie usługę przekazu pieniężnego (kapitał założycielski w wysokości co najmniej 20 tys. EUR) - na 30 czerwca 2018 r. do tej grupy należało 10 podmiotów.

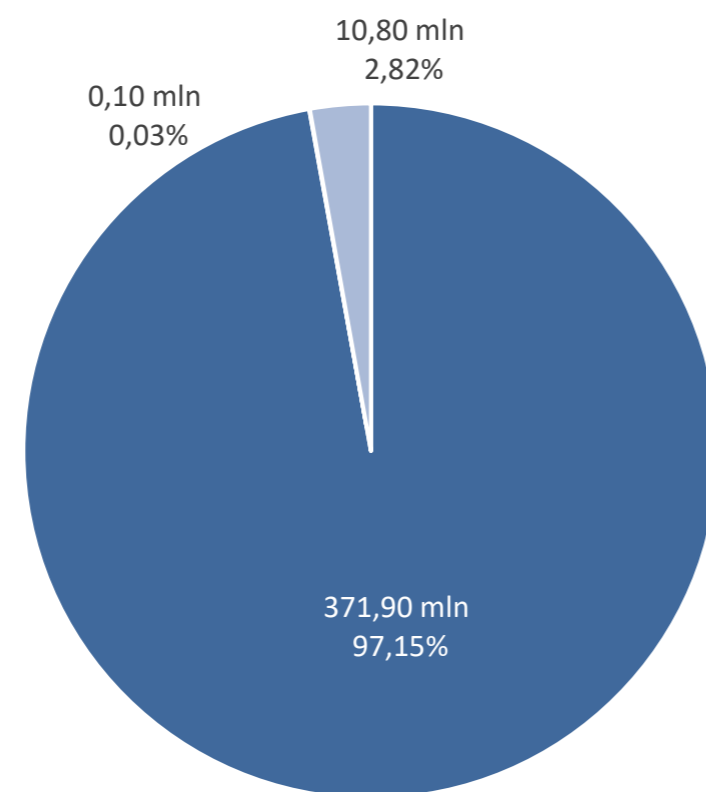
Charakterystyka KIP i BUP (2)

- Biura usług płatniczych to podmioty obejmujące osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną (m.in. spółka jawna, spółka partnerska, spółka komandytowa, spółka komandytowo-akcyjna), świadczące wyłącznie usługę przekazu pieniężnego na terytorium Polski, dla których średnia wartość transakcji płatniczych z poprzednich 12 miesięcy nie przekracza 500 tys. EUR miesięcznie.
- Prowadzenie działalności w charakterze biura usług płatniczych wymaga uzyskania wpisu do elektronicznego Rejestru Usług Płatniczych prowadzonego przez KNF.
- W odróżnieniu od krajowych instytucji płatniczych, biura usług płatniczych nie podlegają m.in.:
 - wymogom kapitałowemu,
 - ograniczeniom w zakresie łączenia środków pieniężnych, przyjętych w celu wykonania transakcji płatniczych ze środkami posiadanymi z innego tytułu,
 - ograniczeniom działalności inwestycyjnej,
 - obowiązkowi badania rocznych sprawozdań finansowych przez biegłych rewidentów.

Liczba i wartość transakcji płatniczych KIP (1)

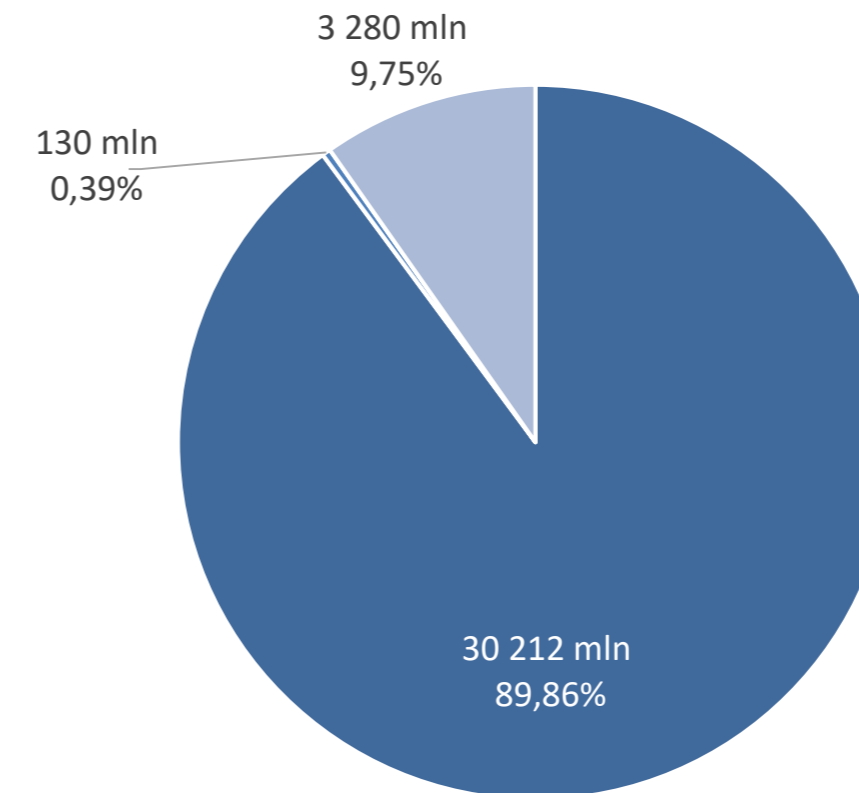
- Łączna liczba i wartość transakcji zrealizowanych w II kwartale 2018 r. przez 42 podmiotów posiadających zezwolenie KNF i sprawozdających za II kwartał 2018 r. wyniosła 382,6 mln transakcji o łącznej wartości 33,6 mld zł.
- Większość transakcji płatniczych została zrealizowana przez krajowe instytucje płatnicze, które mają zezwolenie na świadczenie usługi acquiringu (Grupa A) – 97,15 %. Na Grupę B i C przypadało odpowiednio 2,82 % i 0,03% transakcji.

Liczba wykonanych transakcji w II kw. 2018
w podziale na grupy

■ Grupa A ■ Grupa B ■ Grupa C

Wartość wykonanych transakcji w II kw. 2018
w podziale na grupy

■ Grupa A ■ Grupa B ■ Grupa C

Liczba i wartość transakcji płatniczych KIP (2)

- Poniższa tabela prezentuje liczbę transakcji, wartość transakcji oraz wysokość opłat i prowizji zrealizowanych przez poszczególne grupy krajowych instytucji płatniczych.

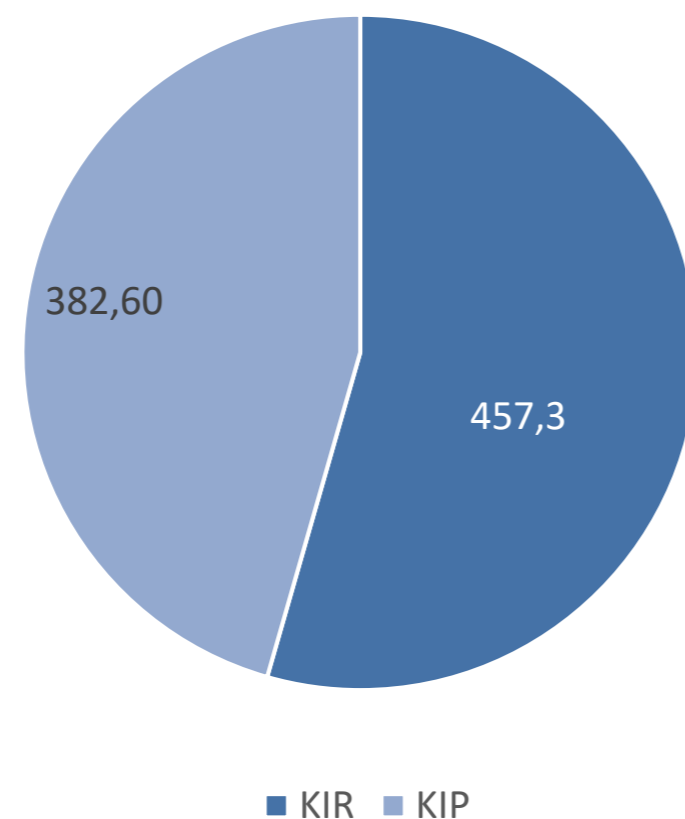
KIP	Liczba transakcji (tyś sztuk)	Wartość transakcji (mln zł.)	Opłaty i prowizje (tyś zł)
Grupa A	371 920,86	30 202,15	214 901,33
Grupa B	91,09	129,69	557,77
Grupa C	10 618,89	3 279,56	30 620,81

- W II kwartale 2018 r. średnia wartość transakcji płatniczej wyniosła 87,82 zł.

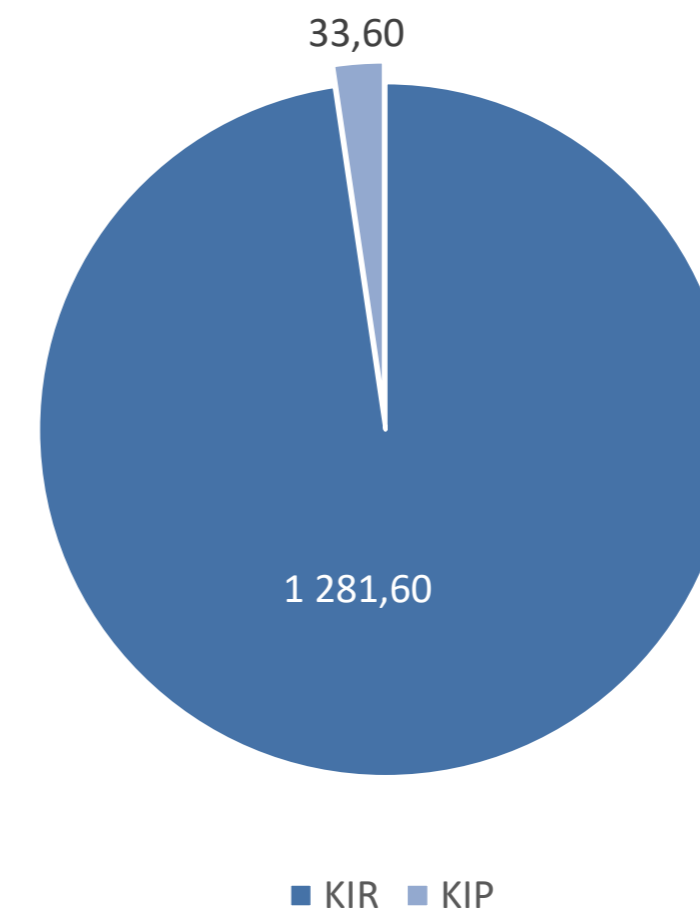
Liczba i wartość transakcji płatniczych KIP (3)

- W II kwartale 2018 r. Krajowa Izba Rozliczeniowa zrealizowała 457,3 mln szt. zleceń płatniczych o wartości 1.281,6 mld zł, co oznacza, że zrealizowane przez krajowe instytucje płatnicze w II kwartale 2018 r. transakcje płatnicze stanowiły 80,69% liczby zleceń zrealizowanych przez Krajową Izbę Rozliczeniową, a ich wartość stanowiła 2,6 % wartości transakcji zrealizowanej przez Krajową Izbę Rozliczeniową.

Liczba transakcji płatniczych realizowanych przez Krajową Izbę Rozliczeniową z uwzględnieniem KIP (mln szt.)

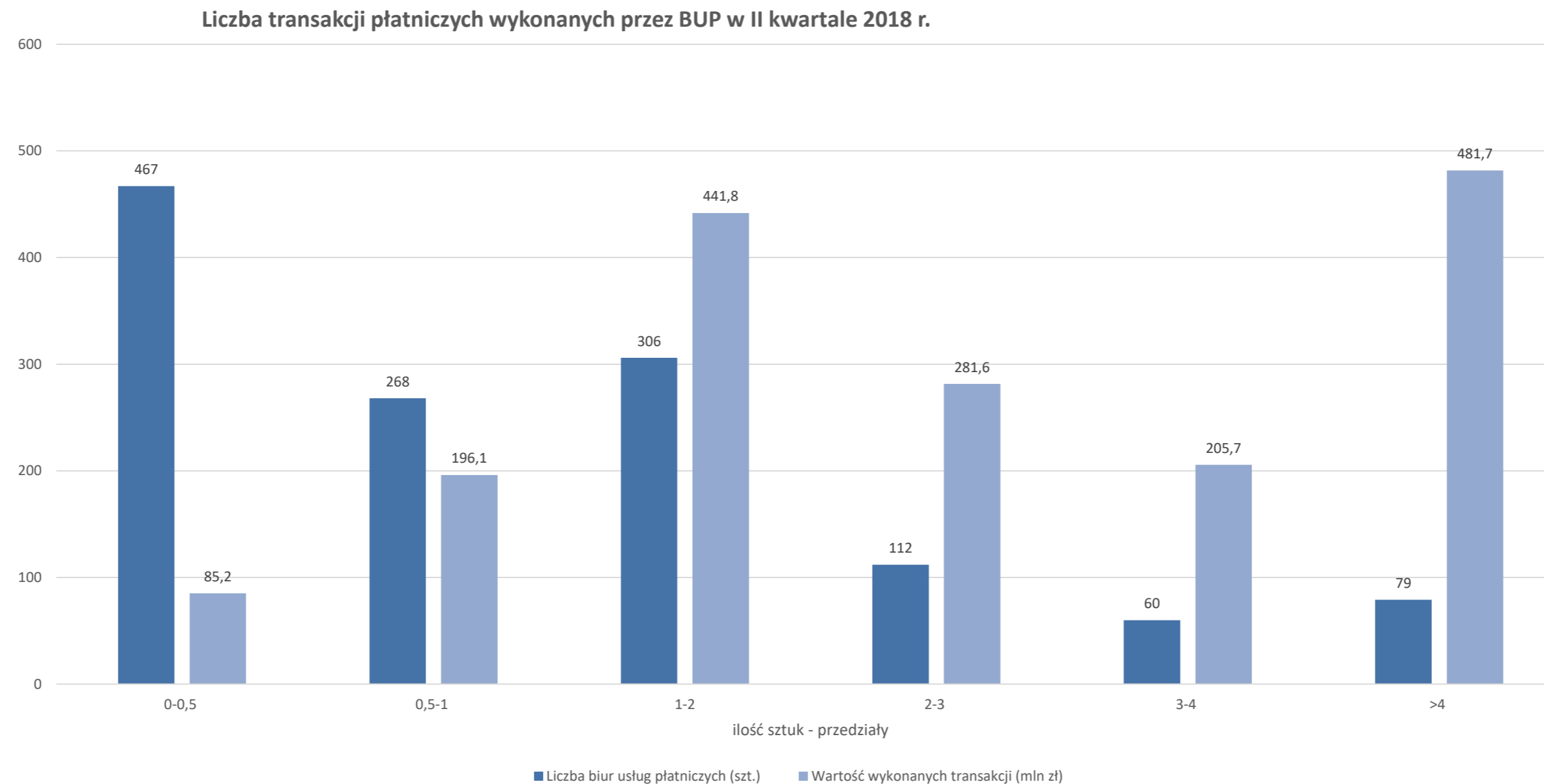

Wartość transakcji płatniczych realizowanych przez Krajową Izbę Rozliczeniową z uwzględnieniem KIP (mld zł)

Liczba i wartość transakcji płatniczych BUP

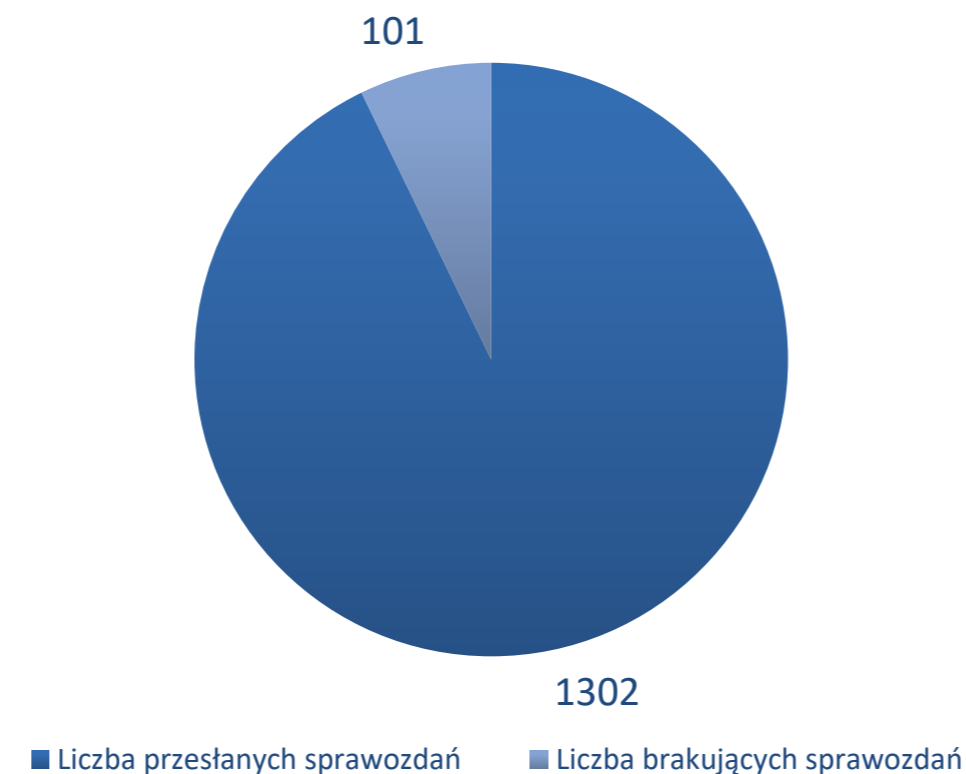
- W II kwartale 2018 r., biura usług płatniczych wykonały 8,8 mln przekazów pieniężnych o łącznej wartości 1,6 mld zł., a średnia wartość jednego przekazu pieniężnego wykonanego przez BUP w II kwartale 2018 r. wyniosła 182,5 zł.

Zaniechania BUP

- W II kwartale 2018 r. ok. 1.403 biur usług płatniczych było zobowiązanych do przekazania KNF informacji o liczbie i wartości zrealizowanych przekazów pieniężnych. Do dnia 20 grudnia 2018 r. wyżej wymienione informacje przesłało 1.302 biur, 101 biur nie przesłało informacji sprawozdawczej. Wśród 101 podmiotów znalazło się 37 podmiotów, które zakończyły swoją działalność w II kwartale 2018.
- W II kwartale 2018 r. odnotowano przekroczenia ustawowych limitów wartości transakcji przez 8 biur usług płatniczych.

Liczba kwartalnych sprawozdań BUP przesłanych do KNF
w II kw. 2018

- Na dzień 20 grudnia 2018 r. Urząd KNF był w posiadaniu 5 aktualnych umów gwarancji bankowych / ubezpieczeniowych oraz 1.274 umów ubezpieczenia otrzymanych od biur usług płatniczych objętych obowiązkiem. 124 biura usług płatniczych nie przesłały do UKNF zawartych albo wznowionych umów ubezpieczenia ani umów gwarancji bankowych albo ubezpieczeniowych.

Fundusze własne KIP

- Fundusze własne krajowych instytucji płatniczych (po pomniejszeniach wynikających z art. 76 ust. 3 uup) wyniosły łącznie na koniec II kwartału 2018 r. 549,3 mln zł. Złożyły się na nie fundusze własne (790,5 mln zł) oraz pomniejszenia o pozycje wymienione w ustawie i wyszczególnione w poniższej tabeli (230,7 mln zł).

Pozycja	II kw. 2017 (zł)	III kw. 2017 (zł)	IV kw. 2017 (zł)	I kw. 2018 (zł)	II kw. 2018 (zł)
Fundusze własne, w tym:	870 179 918,00	804 114 657,00	694 951 009,00	732 316 090,00	790 483 046,00
- kapitał założycielski	754 864 896,00	717 126 925,00	587 747 509,00	597 757 596,25	607 661 863,25
- kapitał z aktualizacji wyceny	0,00	21 588 408,00	4 928 405,00	4 928 405,00	14 524 142,00
- niepodzielony zysk z lat ubiegłych	51 931 602,00	43 894 769,00	47 547 946,00	55 352 776,00	100 505 142,00
- zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego	63 578 969,00	21 277 206,00	54 714 141,00	77 716 004,65	71 944 161,59
Pomniejszenia funduszy własnych:	255 006 859,00	337 438 119,00	225 037 323,00	208 888 304,00	230 680 394,00
- akcje lub udziały własne posiadane przez instytucję płatniczą, wycenione według wartości bilansowej, pomniejszone o odpisy spowodowane trwałą utratą ich wartości	603 349,00	144 782 623,00	81 827,00	81 944,00	80 419,00
- wszelkie zobowiązania z tytułu emisji akcji uprzywilejowanych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- wartości niematerialne i prawne wycenione według wartości bilansowej	103 229 035,00	97 725 895,00	102 186 790,00	103 740 628,42	104 889 350,82
- strata z lat ubiegłych	131 199 154,00	78 353 872,00	93 988 922,00	94 163 416,91	121 836 736,91
- strata w trakcie zatwierdzania	24 935,00	0,00	234 536,00	7 574 229,00	0,00
- strata netto bieżącego okresu	19 950 384,00	19 175 528,00	28 527 239,00	3 935 804,00	5 960 149,94
Fundusze własne (po pomniejszeniach)	615 137 059,00	444 372 455,00	464 630 086,00	523 427 784,00	549 284 679,00

Fundusze własne KIP (2)

- Jedna krajowa instytucja płatnicza nie spełniała warunku wymogu kapitałowego wskazanego w art. 76 ust. 1 uup, nakazującego KIP posiadanie w każdym czasie funduszy własnych dostosowanych do rozmiaru prowadzonej działalności i rodzaju usług płatniczych, jakie mogą świadczyć na podstawie posiadanego zezwolenia.
- Udzielanie kredytów płatniczych w II kwartale 2018 r. wykazały cztery krajowe instytucje płatnicze. Łączna wartość wykazanych kredytów płatniczych w tych spółkach wyniosła w II kwartale 2018 r. 53,3 mln zł. Większość to kredyty udzielone w PLN z pierwotnym terminem, na który zostały udzielone do 1 miesiąca (75%), kolejnymi relatywnie aktywnymi tenorami są 9-12 m-cy (14%) oraz 3-6 m-cy (11%).
- Zgodnie z art. 76 ust. 5 uup wymogi w zakresie wysokości wymaganych funduszy własnych dla KIP udzielających kredytów płatniczych nakazują, żeby fundusze własne były wyższe o 5% całkowitej wartości kredytów udzielonych przez dany KIP w ciągu ostatniego roku obrotowego.

Działania nadzorcze KNF wobec KIP

- W ramach działań nadzorczych wobec krajowych instytucji płatniczych KNF mieszczą się m.in.:
 - prowadzenie i zakończenie postępowania administracyjnego wobec ITS Smart sp. z o.o. w przedmiocie cofnięcia zezwolenia na świadczenie usług płatniczych w charakterze krajowej instytucji płatniczej,
 - weryfikacja standardowej ustawowej sprawozdawczości KIP, dotyczącej liczby i wartości zrealizowanych transakcji płatniczych,
 - analiza osiągniętych przez KIP wyników finansowych w kontekście ich zgodności z przedstawionymi na etapie postępowania licencyjnego planami finansowymi,
 - badanie zgodności funkcjonowania KIP z obowiązującymi przepisami krajowymi i wspólnotowymi, w tym w szczególności z uup, weryfikowanej m.in. w drodze kontroli KNF realizowanych w siedzibach nadzorowanych podmiotów objętych planem kontroli w danym roku oraz w ramach bieżących kontaktów z KIP,
 - badanie planów awaryjnych KIP w związku z „Brexit”,
 - badanie zgodności działalności KIP Fritz Group S.A. w kontekście otrzymywanych skarg,
 - przygotowanie i przeprowadzenie 6 kontroli w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

Działania nadzorcze KNF wobec BUP (1)

Uwzględniając dotychczasowe doświadczenia i analizy przekazywanych przez BUP informacji sprawozdawczych KNF kontynuuje prowadzone działania nadzorcze wobec BUP. Zgodnie z uup działania nadzorcze podejmowane przez KNF względem BUP obejmują następujące czynności:

- przyjęcie przez KNF polityki sankcjonowania BUP,
- zakończenie postępowania administracyjnego wydaniem decyzji w przedmiocie zakazu świadczenia usług płatniczych w charakterze BUP podmiotowi Homepay sp. z o.o.
- monitorowanie terminowości przekazywania KNF kwartalnych i rocznych informacji sprawozdawczych, w tym skierowanie kilkudziesięciu wezwań do uzupełnienia informacji kwartalnych i dokumentów potwierdzających odpowiednie zabezpieczenie środków finansowych użytkowników,
- analizowanie przesyłanych informacji o liczbie i wartości wykonanych przekazów pieniężnych pod kątem przestrzegania ustawowych limitów wielkości obrotu,
- informowanie BUP o obowiązku ograniczenia skali działalności albo konieczności przekształcenia się w KIP w razie identyfikacji przekroczenia przez BUP ustawowego limitu miesięcznych obrotów w wysokości 500 tys. EUR,

Działania nadzorcze KNF wobec BUP (2)

- monitorowanie przestrzegania obowiązku ochrony środków klientów (umowy ubezpieczenia albo gwarancji, terminowa realizacja transakcji),
- dodatkowe działania nadzorcze, mające na celu dyscyplinowanie BUP w zakresie terminowości wypełniania dotyczących ich obowiązków wynikających z uup, polegające m.in. na wysyłaniu pisemnych wezwań do wypełniania obowiązków ustawowych pod rygorem wszczęcia postępowania administracyjnego, a także informowaniu BUP telefonicznie i drogą elektroniczną

Na podstawie obowiązujących przepisów, regulujących funkcjonowanie krajowego rynku usług płatniczych, KNF nie posiada uprawnień, umożliwiających wykreślenie z rejestru dostawców usług płatniczych tych biur usług płatniczych, które nie wywiązują się z ciążących na nich obowiązków sprawozdawczych.

**Departament Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych
i Instytucji Płatniczych**

tel. +48 22 262 41 26 dsi@knf.gov.pl
Ul. Piękna 20, 00-549 Warszawa
www.knf.gov.pl